

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Lytiškai plintančios infekcijos 8 kreditai (212 val.)	Medicina (06 B) Dermatologija, venerologija (B 630)	Medicinos	Infekcinių, krūtinės ligų, dermatovenerologijos ir alergologijos klinika
Studijų būdas	Kreditų (valandų) skaičius	Studijų būdas	Kreditų (valandų) skaičius
Paskaitos	-	Seminarai	-
Konsultacijos	2 kreditai (53 val.)	Individualus darbas	6 kreditai (159 val.)

Dalyko anotacija:
<p>Tikslas: suteikti žinių apie lytiškai plintančių infekcijų epidemiologiją, patogenezę, kliniką, diagnostiką, gydymą ir profilaktiką; suteikti žinių apie lytinių infekcijų sukėlėjų svarbiausias savybes, laboratorinius diagnostikos metodus ir tyrimus.</p> <p>Tematika. Lytiškai plintančios infekcijos (LPI): dažnumas, paplitimas, klasifikacija. LPI epidemiologija ir paplitimą sąlygojantys veiksniai. LPI sukėlėjų klasifikacija. LPI demografinė ir socialinė koreliacija. Sergamumas lytiškai plintančiomis infekcijomis Lietuvoje ir Europoje. Lytiškai plintančių infekcijų valdymas Lietuvoje ir Europoje. Žmogaus imunodeficito viruso infekcija (ŽIV) ir kitų LPI profilaktikos strategija ir tikslai. Seksualinė sveikata ir seksualumas. Lytinių partnerių išaiškinimo ir sanavimo reikšmė LPI ir jų komplikacijų bei socialinių pasekmių prevencijoje. Darbo, susijusio su lytinių partnerių nustatymu, kokybės kontrolė.</p> <p>Vyro lyties organų sandarą, fiziologiją. Vizualinė ir instrumentinė apžiūra. Uretroskopija. Moters lyties organų sandarą, fiziologiją. Vizualinė ir instrumentinė apžiūra. Bimanualinis tyrimas. Kolposkopija.</p> <p>LPI sukėlėjai, jų nustatymo būdai: mikroskopija, serologija, imunofluorescencija, nukleorūgščių amplifikacijos tyrimas (NRAT), pasėlis. Tiesioginė mikroskopija gydytojo kabinete, jos reikšmė. Kiti šiuolaikiniai testai, jų jautrumas ir specifiškumas. NRAT svarba daugelio LPI diagnostikoje. Jautrumo antibiotikams nustatymas, infekcijų sukėlėjų rezistentiškumo antibiotikams problema.</p> <p>Bakterinės LPI. <i>Chlamydia trachomatis</i> infekcijos etiologija, patogenezė, epidemiologija, klinika, komplikacijos, diagnostikos kriterijai, gydymo ir profilaktikos principai. <i>Mycoplasma genitalium</i> - uretrito ir kitų LPI sukėlėjas. Kitos neinfekcinės nespecifinio uretrito priežastys. Reaktyvūs lytiškai įgyti artritai. Gonokokinė infekcija, epidemiologija, klinika. Vaikų gonokokinė infekcija. Gonokokinės infekcijos komplikacijos, laboratorinė diagnostika. Nauji <i>N.gonorrhoeae</i> diagnostikos aspektai. Jautrumas antibiotikams. Gonokokinės infekcijos gydymas ir gydymo nesėkmių priežastys bei pasekmės. Vyrų ir moterų urogenitaliniai uždegiminiai procesai, kai sukėlėjas nenustatytas, klinika, diagnostika. Urogenitalinės infekcijos komplikacijos, lėtiniai uždegiminiai procesai ir jų neigiama įtaka reprodukcinei sistemai.</p> <p>Sifilis. Sukėlėjas, epidemiologija ir socialiniai aspektai, patogenezė, eigos ypatumai. Ankstyvasis ir vėlyvasis sifilis. Klinikinės formos. Įgimtas sifilis. Epidemiologija, klinika, diagnostikos kriterijai. Laboratorinė diagnostika: tamsaus lauko mikroskopija, serologija: ELISA, RPR, VDRL, TPHA, IFT, kiti šiuolaikiniai tyrimai 19S-IgM FTAabs. Polimerazės grandininė reakcija (PGR). Tyrimų atlikimo indikacijos</p>

ir interpretacija. Likvoro ištyrimo indikacijos ir interpretacija. Sifilio gydymo ir profilaktikos principai. Įgimto sifilio profilaktika.

Virusinės LPI. Lyties takų herpetinė infekcija. ŽIV infekcija. Žmogaus papilomos virusų infekcija. Gimdos kaklelio vėžio profilaktika. Smailiagalių kandilomų gydymas: vietinis, krioterapija, lazerinis gydymas. Lytiškai plintančių virusinių B ir C hepatitų epidemiologija ir profilaktika, klinikos, diagnostikos bei gydymo ypatumai.

Normali makšties mikroflora ir moterų išskyrių pokyčių priežastys. Dažniausios infekcinės ir makšties uždegimų priežastys: bakterinė vaginozė, trichomonozė, kandidamiozė. Makšties uždegimų etiologija, patogenezė, diagnostika, gydymas.

Neinfekcinių išorinių lytinių organų uždegiminių ligų etiologija, klinikiniai požymiai, diagnostikos ir gydymo principai. LPI, kurių sukėlėjai perduodami per artimą tiesioginį kontaktą (pvz.: pedikuliozė, niežai, užkrečiamas moliuskas). Kitos LPI: minkštasis šankeris, venerinė limfogranuloma, kirkšnies granuloma. Šių infekcijų paplitimas, klinikos, diagnostikos ir gydymo ypatumai.

ŽIV / AIDS epidemiologija, profilaktika ir gydymas Lietuvoje. ŽIV/AIDS klinikiniai požymiai, diagnostikos ir gydymo ypatumai. Įgyto imunodeficito sindromo (AIDS) klinikinės išraiškos odoje, jų diagnostikos ir gydymo ypatumai. LPI ir nėštumas. LPI įtaka nėštumo eigai, klinika, diagnostika, profilaktika.

LPI gydymo ir profilaktikos principai. Diagnostikos patikslinimo svarba. Sėkmingo gydymo sąlygos gydant LPI. Pasveikimo kriterijų nustatymas. Psichologinė pagalba. Pirminė ir antrinė LPI profilaktika. Darbas su jaunimu reprodukcinės sveikatos srityje.

Rekomenduojama literatūra:

1. *Chlamydia trachomatis* infections in Eastern Europe eds Domeika M., Hallen A., Uppsala-Kaunas, 2000.
2. Vagoras A. Vyrų šlapimkanalio *N.Gonorrhoeae* ir *Chlamydia trachomatis* infekcijos: epidemiologija, rizikos faktoriai ir atranka ištyrimui dėl specifinės infekcijos. Dakt.dis. Vilnius, 2002.
3. Domeika M., Hallen A., Lapinskaitė G., et al. *Chlamydia trachomatis* infections in Eastern Europe: legal aspects, epidemiology, diagnosis and treatment // *Sexually transmitted infections*. 2002, vol 78.
4. Kučinskienė V, Šutaitė I, Valiukevičienė S, Milašauskienė Ž, Domeika M. Lytinių takų *Chlamydia trachomatis* infekcijos paplitimas ir rizikos veiksniai. *Medicina (Kaunas)* 2006; 42(11).
5. Department of Health and Human Services, Centers for Disease Control and Prevention. Sexually transmitted diseases treatment guidelines, 2006. *MMWR*, 2006, Vol 55.
6. Aukštuolienė E, Butrimienė I, Čaplinskas S, Griškevičius A, Jasaitienė D, Kučinskienė V, Marčiukaitienė IO, Mickevičius R, Nadišauskienė RJ, Samitovas D, Šumila A, Trečiokas A, Vagoras A, Valantinas J, Valiukevičienė S, Vitkauskienė A, Uždavinienė V. Lytiškai plintančių infekcijų diagnostika ir gydymas: mokomoji knyga. Kaunas: KMU leidykla, 2007.
7. Holmes KK, et al. Sexually transmitted diseases. Third 4th edition. USA: McGraw-Hill, 2008.
8. Vitkauskienė A, Jusevičiūtė V, Jeroch J, Valiukevičienė S, Kučinskienė V, Bylaitė M, Savicheva A, Sokolovsky E, Frigo N, Priputnevich T, Brilene T, Deák, J, Ballard R, Ison C, Hallén A, Domeika M, Unemo M.

Laboratorinė gonorėjos diagnostika: mokomoji knyga. Kaunas: Kauno medicinos universiteto leidykla, 2008.

9. Vitkauskienė A, Jusevičiūtė V, Kučinskienė V, Valiukevičienė S, Lapinskaitė GS, Bylaitė M, Sokolovsky E, Frigo N, Savicheva A, Dolia O, Hallén A, Unemo M, Domeika M, Ballard R. Laboratorinė sifilio diagnostika: mokomoji knyga. Kaunas: Kauno medicinos universiteto leidykla, 2010.

Konsultuojantys dėstytojai ir jų publikacijos:

1. Matilda Bylaitė-Bučinskienė (prof. dr.):

1. Moussali H, **Bylaitė M**, Welss T, Abts HF, Ruzicka T, Walz M. (2005) Expression of hurpin, a serine proteinase inhibitor, in normal and pathological skin: overexpression and redistribution in psoriasis and cutaneous carcinomas. *Exp Dermatol.* 14(6): 420-8.
2. Buchau AS, Wurthner JU, **Bylaitė M**, Kukova G, Ruzicka T, Reifemberger J. R. (2006) Rickettsiose nach Urlaub in Swaziland. *Hautarzt.* 57: 328-330.
3. **Bylaitė M**, Moussali H, Marciukaitiene I, Ruzicka T, and Walz M. (2006) Expression of cathepsin and its inhibitor hurpin in inflammatory and neoplastic skin diseases. *Exp Dermatol.* 15: 110-118.
4. Talhari C, **Bylaitė M**, Plettenberg H, Ruzicka T, Megahed M. (2006) Kissing cafe-au-lait macule of the eyelids: report of the first case. *Clin Exp Dermatol.* 31: 149-151.
5. Hippe A, **Bylaitė M**, Chen M, von Mikecz A, Wolf R, Ruzicka T, Walz M. (2006) Expression and tissue distribution of mouse Hax1. *Gene* 379: 116-126.
6. **Bylaitė M**, Ruzicka T. (2007) Images in clinical medicine. Pearly penile papules. *N Engl J Med.* 16;357(7):691.
7. Walz M, Kellermann S, Bylaitė M et al. (2007) Expression of the human Cathepsin L inhibitor hurpin in mice: skin alterations and increased carcinogenesis. *Exp Dermatol.* 16(9):715-23.
8. **Bylaitė M**, Grigaitiene J, Lapinskaite GS. (2009) Photodermatoses: classification, evaluation and management. *Br J Dermatol.* 161 Suppl 3:61-8.
9. Chernyshov PV, **Bylaitė M**. (2010) [Comparative study of quality of life in patients with psoriasis from Lithuania and Ukraine]. *Lik Sprava.* (7-8): 107-11. Ukrainian.
10. Garbaraviciene J, Diehl S, Varwig D, **Bylaitė M**, Ackermann H, Ludwig RJ, Boehncke WH. (2010) Platelet P-selectin reflects a state of cutaneous inflammation: possible application to monitor treatment efficacy in psoriasis. *Exp Dermatol.* 19(8): 736-41.
11. Mrowietz U, Kragballe K, Reich K, Spuls P, Griffiths CE, Nast A, Franke J, Antoniou C, Arenberger P, Balieva F, **Bylaitė M**, Correia O, Daudén E, Gisondi P, Iversen L, Kemény L, Lahfa M, Nijsten T, Rantanen T, Reich A, Rosenbach T, Segaert S, Smith C, Talme T, Volc-Platzer B, Yawalkar N. (2011). Definition of treatment goals for moderate to severe psoriasis: a European consensus. *Arch Dermatol Res.* 303(1): 1-10.
12. van der Leest RJ, de Vries E, Bulliard JL, Paoli J, Peris K, Stratigos AJ, Trakatelli M, Maselis TJ, Situm M, Pallouras AC, Hercogova J, Zafirovik Z, Reusch M, Olah J, **Bylaitė M**, Dittmar HC, Scerri L, Correia O, Medenica L, Bartenjev I, Guillen C, Cozzio A, Bogomolets OV, del Marmol V. (2011) The Euromelanoma skin cancer prevention campaign in Europe:

	<p>characteristics and results of 2009 and 2010. <i>J Eur Acad Dermatol Venereol.</i> 25(12): 1455-65.</p> <ol style="list-style-type: none"> 13. Stratigos AJ, Forsea AM, van der Leest RJ, de Vries E, Nagore E, Bulliard JL, Trakatelli M, Paoli J, Peris K, Hercogova J, Bylaite M, Maselis T, Correia O, Del Marmol V. (2012) Euromelanoma: a dermatology-led European campaign against nonmelanoma skin cancer and cutaneous melanoma. Past, present and future. <i>Br J Dermatol.</i> 167 Suppl 2: 99-104. 14. Jurciukonyte R, Vincerzevskiene I, Krilaviciute A, Bylaite M, Smailyte G. (2013) Epidemiology of basal cell carcinoma in Lithuania, 1996-2010. <i>Br J Dermatol.</i> 169(5): 1100-5. 15. Langley RG, Elewski BE, Lebwohl M, Reich K, Griffiths CE, Papp K, Puig L, Nakagawa H, Spelman L, Sigurgeirsson B, Rivas E, Tsai TF, Wasel N, Tying S, Salko T, Hampele I, Notter M, Karpov A, Helou S, Papavassilis C; ERASURE Study Group.; FIXTURE Study Group. (2014). Secukinumab in plaque psoriasis--results of two phase 3 trials.ab in plaque psoriasis--results of two phase 3 trials. <i>N Engl J Med.</i> 24: 371(4):326-38. 16. Boralevi F, Saint Aroman M, Delarue A, Raudsepp H, Kaszuba A, Bylaite M, Tiplica GS. (2014). <i>J Eur Acad Dermatol Venereol.</i> Long-term emollient therapy improves xerosis in children with atopic dermatitis. 28(11): 1456-62. 17. Paul C, Puig L, Kragballe K, Luger T, Lambert J, Chimenti S, Girolomoni G, Nicolas JF, Rizova E, Lavie F, Mistry S, Bergmans P, Barker J, Reich K; TRANSIT Investigators. (2014) Transition to ustekinumab in patients with moderate-to-severe psoriasis and inadequate response to methotrexate: a randomized clinical trial (TRANSIT). <i>Br J Dermatol.</i> 170(2): 425-34. 18. Reich K, Puig L, Paul C, Kragballe K, Luger T, Lambert J, Chimenti S, Girolomoni G, Nicolas JF, Rizova E, Brunori M, Mistry S, Bergmans P, Barker J; TRANSIT Investigators. (2014) One-year safety and efficacy of ustekinumab and results of dose adjustment after switching from inadequate methotrexate treatment: the TRANSIT randomized trial in moderate-to-severe plaque psoriasis. <i>Br J Dermatol.</i> 170(2):435-44. 19. Mahnke K, Useliene J, Ring S, Kage P, Jendrossek V, Robson SC, Bylaite-Bucinskiene M, Steinbrink K, Enk AH. (2016) Down-regulation of CD62L shedding in T cells by CD39+ regulatory T cells leads to defective sensitization in contact hypersensitivity reactions. <i>J Invest Dermatol.</i> pii: S0022-202X(16)32367-3.
2.	<p><u>Rūta Gancevičienė (doc. dr.):</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Psoriasis and follicular hyperkeratinization in acne comedones. Gancevičienė R, Fimmel S, Glass E, Zouboulis CC. <i>Dermatology.</i> 2006;213(3):270-2. 2. Receptors of eccrine, apocrine, and holocrine skin glands. Wollina U, Abdel-Naser MB, Gancevičienė R, Zouboulis CC. <i>Dermatol Clin.</i> 2007 Oct;25(4):577-88 3. Increased in situ expression of melanocortin-1 receptor in sebaceous glands of lesional skin of patients with acne vulgaris. Gancevičienė R, Graziene V, Böhm M, Zouboulis CC. <i>Exp Dermatol.</i> 2007 Jul;16(7):547-52. 4. The role of neuropeptides in the multifactorial pathogenesis of acne vulgaris. Gancevičienė R, Böhm M, Fimmel S, Zouboulis CC. <i>Dermatoendocrinol.</i> 2009 May;1(3):170-6. 5. New developments in our understanding of acne pathogenesis and treatment. Kurokawa I, Danby FW, Ju Q, Wang X, Xiang LF, Xia L, Chen

- W, Nagy I, Picardo M, Suh DH, **Ganceviciene** R, Schagen S, Tsatsou F, Zouboulis CC. *Exp Dermatol*. 2009 Oct;18(10):821-32.
6. Involvement of the corticotropin-releasing hormone system in the pathogenesis of acne vulgaris. **Ganceviciene** R, Graziene V, Fimmel S, Zouboulis CC. *Br J Dermatol*. 2009 Feb;160(2):345-52.
 7. Isotretinoin: state of the art treatment for acne vulgaris. **Ganceviciene** R, Zouboulis CC. *J Dtsch Dermatol Ges*. 2010 Mar;8 Suppl 1:S47-59.
 8. An update on the role of the sebaceous gland in the pathogenesis of acne. Makrantonaki E, **Ganceviciene** R, Zouboulis C. *Dermatoendocrinol*. 2011 Jan;3(1):41-9.
 9. Skin anti-aging strategies. **Ganceviciene** R, Liakou AI, Theodoridis A, Makrantonaki E, Zouboulis CC. *Dermatoendocrinol*. 2012 Jul 1;4(3):308-19.
 10. Pattern of tissue invasion by *Propionibacterium acnes* in acne vulgaris. Alexeyev OA, Lundskog B, **Ganceviciene** R, Palmer RH, McDowell A, Patrick S, Zouboulis C, Golovleva I. *J Dermatol Sci*. 2012 Jul;67(1):63-6.
 11. European evidence-based (S3) guidelines for the treatment of acne. Nast A, Dréno B, Bettoli V, Degitz K, Erdmann R, Finlay AY, **Ganceviciene** R, Haedersdal M, Layton A, López-Estebarez JL, Ochsendorf F, Oprica C, Rosumeck S, Rzany B, Sammain A, Simonart T, Veien NK, Zivković MV, Zouboulis CC, Gollnick H; European Dermatology Forum. *J Eur Acad Dermatol Venereol*. 2012 Feb;26 Suppl 1:1-29.
 12. An increased incidence of *Propionibacterium acnes* biofilms in acne vulgaris: a case-control study. Jahns AC, Lundskog B, **Ganceviciene** R, Palmer RH, Golovleva I, Zouboulis CC, McDowell A, Patrick S, Alexeyev OA. *Br J Dermatol*. 2012 Jul;167(1):50-8
 13. IL-1 β drives inflammatory responses to *propionibacterium acnes* in vitro and in vivo. Kistowska M, Gehrke S, Jankovic D, Kerl K, Fettelschoss A, Feldmeyer L, Fenini G, Kolios A, Navarini A, **Ganceviciene** R, Schaubert J, Contassot E, French LE. *J Invest Dermatol*. 2014 Mar;134(3):677-85
 14. Acne vulgaris. Moradi Tuchayi S, Makrantonaki E, **Ganceviciene** R, Dessinioti C, Feldman SR, Zouboulis CC. *Nat Rev Dis Primers*. 2015 Sep 17;1:15029.
 15. *Propionibacterium* species and follicular keratinocyte activation in acneic and normal skin. Jahns AC, Eilers H, **Ganceviciene** R, Alexeyev OA. *Br J Dermatol*. 2015 Apr;172(4):981-7.
 16. A consensus-based practical and daily guide for the treatment of acne patients. Gollnick HP, Bettoli V, Lambert J, Araviiskaia E, Binic I, Dessinioti C, Galadari I, **Ganceviciene** R, Ilter N, Kaegi M, Kemeny L, López-Estebarez JL, Massa A, Oprica C, Sinclair W, Szepietowski JC, Dréno B. *J Eur Acad Dermatol Venereol*. 2016 Sep;30(9):1480-90.

3. Jūratė Grigaitienė (dr.):

1. **J. Grigaitienė**, I. Marčiukaitienė, A. Blažienė. Keratinocitų apoptozė psoriatinėje odoje. *Medicinos teorija ir praktika*, 2006. t.12, Nr.2, 164-168.
2. **J. Grigaitienė**, I. Marčiukaitienė, A. Blažienė. Apoptozės tyrimas normalios odos audiniuose. *Medicina*, 2007, Nr.43(4), p. 301-305.
3. Bylaite M, **Grigaitiene J**, Lapinskaite GS. Photodermatoses: classification, evaluation and management. *Br J Dermatol*. 2009;161(S3):61-8.
4. A. Chomičienė, **J. Grigaitienė**, A. Blažienė. Lėtines dilgėlinės ypatumai.

Medicinos teorija ir praktika, 2009. t.15, Nr.4, 387--391.

5. **J. Grigaitienė**, J. Zabarauskaitė. Odos priežiūra sergant atopine egzema. Internistas, 2013, Nr.4, p. 32-34.
6. M. Krivickaitė, T. Orlovskytė, A. Chomičienė, **J. Grigaitienė**, R. Meškauskas, M. Bylaitė-Bučinskienė. Churg-Strauss sindromas. Sveikatos mokslai, 2013, Nr.5, p. 70-75.
7. **J. Grigaitienė**, E. Naruševičiūtė-Skripkienė, I. Marčiukaitienė, G. Lapinskaitė, M. Bylaitė-Bučinskienė. Mekomiji knyga „Rankų egzema“, 2014.
8. G. Tamulytė, E. Liovaitė, E. Naruševičiūtė-Skripkienė, **J. Grigaitienė**, M. Bylaitė-Bučinskienė. Maisto pramonės darbuotojų profesinės kilmės odos pažeidimai. Laboratorinė medicina. 2016, t. 18, Nr. 2, p. 68 -72.

Vilniaus universiteto Medicinos, Odontologijos ir Visuomenės sveikatos krypčių mokslo doktorantūros komitetų ir Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Mokslo komiteto teikimu patvirtinta Medicinos fakulteto Taryboje 2016-10-18 d. protokolo Nr. (1.1.)-150000-TP-7(618).

Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Dekanas Prof. dr. (HP) Algirdas Utkus: